

MENSEN UIT EEN VER VERLEDEN: Door Marijke van Ittersum

Wat nou mensen uit een ver verleden, waarom moet het altijd maar over mensen gaan. Alsof zij zoveel goeds in deze wereld gebracht hebben. Wij zijn er ook nog en dan bedoel ik niet andere wezens die zo duidelijk ook leven, nee, al worden wij slechts tot voorwerpen gereduceerd, wij hebben ook een lange herinnering. Dit is mijn herinnering.

Het is nu bijna 1950. Zo op het oog ben ik niets bijzonders, gewoon een eikenhouten bankje achterin het Halve Maantje, een lieflijk stukje van het park. Ik ben al wat versleten en ook een beetje scheef. Geen wonder. Tijdens de oorlog waren er eerst Nederlandse soldaten gelegerd en de keet waarin de tuinmannen hun hoofdkwartier hadden, was hun veldkeuken. Voor en na de bombardementen in 1944 huisden er Duitse soldaten die een veilig heenkomen zochten. Ja, de oorlog heeft erin gehakt in het Halve Maantje. Bomen en struiken verdwenen tijdens de hongerwinter om de mensen warm te houden, maar ik ben de dans ontsprongen. Ik denk dat ik voor velen een herinnering ben aan lieflijke tijden, ja, zelfs tijden van romantiek en liefde.

De onvolprezen tuinarchitect Groenenwegen heeft mij in het begin van de 20ste eeuw bedacht, als onderdeel van het mooiste park van Gouda. Omdat hij (net als ik) romantisch was aangelegd, regelde hij een bankje, verscholen in het groen, waar men aarzeland de eerste stappen kon zetten op het Pad der Liefde. Ach, zo vele ontroerende taferelen heb ik meegemaakt. En ik moet zeggen, de jongemannen met hun beloftes van eeuwigdurende liefde en trouw aan hun toekomstige echtgenotes, hadden soms ontroerende teksten in hun mars.

Ik herinner me nog een jongeman die een gedicht van

Jacques Perk voordroeg, de dichter die ons al in 1881 ontviel, toen hij nog maar 22 jaar was. Ach ja, tbc. U kent zijn meest beroemde vers natuurlijk wel, 'Iris' is de titel.

*Ik ben geboren uit zongeloren
en een zucht van de ziedende zee
omhoog gestegen op wieken
van regen
gezwollen van wanhoop en wee.*

De eerlijkheid gebiedt me te vermelden dat de tekst op het meisje in kwestie niet echt als een liefdesverklaring overkwam, maar het is toch helemaal goed gekomen met die twee.

En dan die streng uitziende jongeman die – op een knie gezeten – de tekst van de 'mei' van Herman Gorter tevoren goed bestudeerd had. Hij koos er een stukje uit:

*Zie je ik hou van je,
ik vin je zo lief en zo licht -
je ogen zijn zo vol licht,
ik hou van je, ik hou van je*

Wij weten uiteraard dat er nog veel meer tekst voor en na

komt, maar het meisje in kwestie snikte al 'ja', bij dit eerste couplet uit dit deel van de Mei, hem zodoende een hoop moeite besparend.

Maar nu zie ik dat de wederopbouw van Gouda voorbij gaat aan het Halve Maantje. Men heeft andere zorgen aan het hoofd. Er moeten huizen gebouwd worden voor jonge gezinnen die Nederland in de wereld vooruit zullen helpen. De gemeenteraad herinnert zich bovendien dat zij al decenia lang morele bezwaren heeft tegen mogelijk onzedelijke praktijken in het Halve Maantje. Bovendien staan er veel te weinig huizen langs het park. Dat moet veranderen, besloten de hoge heren. Tussen de Klaproos (1921) en Vijverzicht (1917) is plaats genoeg voor zeker drie, vier huizen. En de morrende wijkbewoners? Die moeten zich maar tevreden stellen met een volière, dat is toch ook heel aardig? Aldus de gemeenteraad. Dus mijn dagen zijn geteld. Ambtelijke molens malen langzaam, maar zij malen gestaag en zo zal er weer een plekje minder zijn voor romantiek en liefde in ons mooie park.

